

L'ODYSSÉE / DERİNLİKLERE YOLCULUK
derin dünya

"Büyüleyici bir hayat hikayesi."

"Audrey Tautou harika."

"Nefes kesen görüntüler."

LAMBERT WILSON

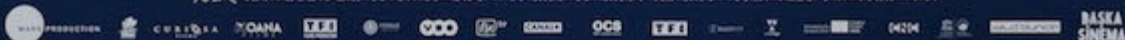
DERİNLİKLERE YOLCULUK

THE ODYSSEY

YÖNETMEN JÉRÔME SALLE

LAURENT LUCAS, *cinéma, théâtre* CHANTAL BENJAMIN LAFONT, VINCENT HENIN, THIBAUT DE MONTALEMBERT, ROGER VAN HOOL, CHLOÉ HIRSCHMAN, ADAM NEUL, OLIVIER GALLFIONE, MARTIN LOIZILLON, ULYSSE STEIN, RAFAËL DE FERRAN, CHLOÉ WILLIAMS

[illegible]

Her BÜSAS'ının su altı dünyası ile tanışması BÜSAS teorik derslerine dayanır. Bu derslerde duyduğumuz ilk isimlerden biri de Jacques Cousteau'dur. "Aqua-lung" sisteminin, yani dalışlarımızda kullandığımız açık devre SCUBA sisteminin mucitlerinden biri olan Cousteau, rekreasyonel dalışın günümüzde geldiği konuma ulaşmasında önemli bir rol oynadı. Emille Gagnan ile birlikte yaptığı çalışmalar sonucu ortaya çıkan bu sistem, dalcıların sathihtan herhangi bir hava kaynağına bağı kalmaksızın su altında özgürce dolaşabilmelerini mümkün kılıyordu. Dalış dünyası için oldukça önemli olan bu hikayeyi L'Odyssée (Derinliklere Yolculuk) filmi ile yönetmen Jérôme Salle'in kamerasından izleme şansı buluyoruz.

Filmde Jérôme Salle Cousteau'yu her yönüyle, bir insan olarak ele almaya çalışmış. Kendisinin röportajda belirttiği gibi, bir önceki kuşak için oldukça önemli bir figür, bir kahraman olan Jacques Cousteau, yeni neslin çok tanımadığı bir kişilik. Kendi çağına her filmi, her yolculuğu ile damgasını vuran Cousteau, filmde de özel hayatı ve aile ilişkileri ön plana çıkarılarak anlatılıyor. L'Odyssée sayesinde Cousteau'nun eşi, çocukları ve tayfası ile olan ilişkisini daha yakından inceleme fırsatı yakalıyoruz. Film her ne kadar Cousteau üzerine kurulmuş olsa da, kaptanımız filmin tek ana karakteri değil. Cousteau'nun Eşi Simone ve oğlu Philippe de filmin önemli karakterlerinden. Ayrıca Cousteau'nun gemisi ve aynı zamanda filmin gizli ana karakterlerinden biri olan Calypso'yu da es geçmemek gerek. Bu karakterlerin hepsi filmin başından sonuna inceliklerle işlenmiş ve Cousteau'nun hikayesindeki yerleri güzelce aktarılmış. Bu karakterlerle beraber Cousteau karakteri de oldukça açık ve gerçek bir şekilde sunulmuş. Salle, Cousteau'yu ulu bir kahraman gibi değil; doğrularıyla, yanlışlarıyla bir insan olarak ortaya koymuş. Yönetmenin de belirttiği gibi, çok çalkantılı bir geçmişe sahip olan Cousteau'nun kendi yanlışlarına olan yaklaşımı, yönetmenin bu kararının temelini oluşturmuş olmalı. Karakter aktarımlarıyla beraber film görsel açıdan da oldukça keyifli. Gerek su altı çekimleri, gerek Antartika'nın muhteşem doğa manzaraları, hepsi beyaz perdeye çok güzel aktarılmış. Tüm bu parçalar Salle tarafından güzel bir şekilde birleştirilince de, dünya tarihine damgasını vurmuş bu adamın öyküsü izlemesi keyifli bir şekilde izleyiciye sunulmuş. Bu cuma, yani 5 Mayıs'ta salonlarda yerini alacak bu öyküyü su altına meraklı herkesin izlemesini tavsiye ediyoruz.

Filmi bir de yönetmenin gözünden incelemek için, yönetmen Jérôme Salle ile yapılan aşağıdaki röportajı okuyabilirsiniz.

JÉRÔME SALLE ile Röportaj

Bu konu üzerine film yapma fikri henüz oluşmamışken, Cousteau ismi size ne ifade ediyordu?

Bu soru beni çocukluğuma götürdü. Ben Güney Fransa'da büyüdüm. Ailemin bir teknesi vardı ve küçükken hep Cousteau'nun ilk daldığı yerlere giderdik. Ayrıca televizyonda çıkan belgesellerini hatırlıyorum... Cousteau'nın kendisi ve yaptıkları kendimi bildim bileli yakın olduğum şeylerdi.

Projenin gelişimi oldukça uzun sürmüş -bu konuya daha sonra değineceğiz- fakat esas olarak fikri sizde nasıl oluştu?

Her şey çocuklarımdan biriyle başladı aslında. Evde ona Cousteau'dan bahsederken bu konu hakkında hiçbir fikri olmadığını fark ettim. Cousteau hakkında hiçbir şey bilmiyordu... Ne bir filmi ne Calypso'yu ne de tayfasının kırmızı şapkalarını! O an inanmadım çünkü benim neslim için Kaptan Cousteau peygamber gibi bir şey demektir. Dünya'nın en ünlü adamlarından biriydi. Bunu başkalarıyla da paylaştığımda fark ettim ki bugün 30 yaş altındakiler için Cousteau unutulmaya yüz tutmuş biri olmuştu artık. Ben de internette, kitaplarda onunla ilgili neler yazılmış araştırmaya koyuldum. Tekrardan belgesellerini izledim ve nihayetinde çok yoğun bir çocukluk nostaljisi içinde buldum kendimi. Bu sırada anladım ki Wes Anderson'un "Steve Zissou ile Suda Yaşam" filmi dışında hiçbir film bu adamın olağandışı yaşamına değinmemişti. Böylece daha detaya inmeye başladım. Kısa bir süre sonra Jacques-Yves Cousteau'nun etrafını kaplayan bir gizem bulutu olduğunu gördüm... Aslında hakkında çok az şey biliyorduk. Filmleri çekilirken kendisinin ve ekibinin imajına çok dikkat etmiş ve hiçbir zaman kişisel alanının sınırını geçmemişti.

Bir sonraki aşamada ne konuda zorlandığınızı tahmin edebiliyorum. Çok yoğun ancak bir o kadar da gizli hayat hikayesini aktarırken nerede duracağınız; hangi açığı seçeceğiniz konusunda zorlanmışsınızdır sanıyorum...

Kesinlikle öyle. Özellikle de bir yandan iki diğer filmimi “Largo Winch” ve “Zulu / Suç Şehri”ni çekiyor olmam da işleri karıştırdı. Beni mutlu edebilmeyi başarmış olan senaryoyu tamamlamam birkaç yılını aldı. Filmin senaryosunu birlikte yazdığımız Laurent Turner ve ben, bu adama dair yazılmış her şeyi okuduk. Sonrasında ise onu tanıyan insanlarla görüştük. Cousteau’nun etrafındaki gri bölgeler onun gerçekte kim olduğunu gizlemeye devam ediyordu. O, tek bir ömüre birçok hayatı sığdırabilmişti sanki... Senaryoya başlamadan önce araştırmacı gazeteciliğe soyunduk ve birçok görüşmeler yaptık. Sonrasında senaryoyu yazmaya oturduk. Bittiğinde gelen dönüşlerden iyi bir senaryo olduğu görüşünü aldım ancak yine de ufak bir hayal kırıklığı yaşıyordum. Bu haliyle senaryomuz fazla alışlagelmiş, biyografik bir tanıma uyuyordu. Sanırım bu noktada kendimi geliştirmemi sağlayan şey oyuncularla görüşmelerimdi. Birlikte çalışacağımız Pierre Niney, Cousteau’nun oğullarından Philippe’e daha fazla yer vermem gerektiği konusundaki fikirlerimi pekiştirdi. Böylelikle Philippe ve babasının arasındaki çatışma; hikâyeye bir anda başka bir temel oturtmuş oldu. Sonrasında ben de Cousteau’nun gençlik günlerini çıkardım ve bu temel üzerine yepyeni bir versiyon yazdım. Bu sayede de rolü Lambert Wilson’a teklif edebildim ve çok şanslıyız ki o da neredeyse o anda diyebileceğim bir hızla rolü kabul etti. Senaryo başına tekrar oturduğumda aslında çalakaalem yazmaya başlamıştım diyebilirim ancak üç hafta sonra tamamlanmıştı bile. Bu yeni bakış açısı sayesinde anlatmak istediğim hikâyenin nasıl gelişeceği netlik kazanmıştı. Ve tabii bu aşamaya ancak ve ancak Laurent’la birlikte yıllarca süren çalışmalarımız sayesinde gelebildiğimi de özellikle vurgulamak isterim. Ben de senaryo yazarıyım ve aslında işin en zor kısmı olan ilk versiyon senaryolardaki diğer yazarların ne sıklıkta unutulduklarını çok iyi bilirim. Laurent ile birlikte yazmayı çok seviyordum ama sanırım o noktada, yani yeniden yazma aşamasında kendi numunla baş başa kalmam gerekiyordu.

Tabii yine de bu filmi çekmeyi tekrar düşündürebilecek bir “ikili” yaşamı var Cousteau’nun; ailesi ve mirası...

İlk olarak evet, Jean-Michel Cousteau hala hayatta ve tabii Philippe’in çocukları da öyle. Hepsiyle işin ilk safhalarında tanıştım. Ne istediğimi ve nasıl anlatacağımı onlara açıkça anlattım. Ayrıca bunun bir belgesel değil, sinema filmi olacağını da söyledim. Cousteau Ailesi ve çalışanları dahil bunun bir ‘aziz güzellemesi’ olmayacağını bilincindelerdi. Bu film size değil, konudan haberi olmayan seyircilere yapıyor dedim. Cousteau’nun tanınmış kişi olarak imajı beni pek endişelendirmemişti. Cousteau’nun kazandığı dünyaca ününü ve hayatının sonuna kadar sürdürdüğü çevre koruma faaliyetlerini gösteriyoruz ancak yine de filmin konusu bu değil.

O halde “The Odyssey / Kaptan Cousteau: Derinliklere Yolculuk” filmi yalnızca bir adamın portresi değil de çok daha kapsamlı bir yerden- tereddütleriyle, hataları, zayıflıkları ve tutarsızlıklarıyla bütüncül bakıştan görmek mümkün diyebilir miyiz?

Doğru, beni en çok etkileyen şey de buydu. Onunla hiç tanışmamış insanlarla konuştuğumuzda gördük ki herkesin kafasında başka bir Cousteau imajı var ve birbirinden oldukça farklılar. Bir yanda onu çok seven ve ondan çok etkilenmiş bir kesim var diğer taraftan da -genelde çok da tanımadan- ondan zaman zaman nefret eden bir grup insan var. Bazıları da erkek kardeşi Pierre-Antoine Cousteau ile karıştırıyor. Jacques-Yves, Fransız Direnişi’ndeki faaliyetleriyle Onur Madalyası almasına rağmen aslında, tıpkı Giono gibi, savaşı onu ilgilendirmeyen bir saçmalık olarak görüyordu. Gérard Mordillat gibi olan bir diğer kesim ise Cousteau’yu erken kariyerinde öldürdüğü köpekbalkları ve her zaman doğaya saygılı davranmamış olması nedeniyle suçluyorlardı. Fakat Cousteau’ya dair en merak uyandıran şey de doğayla ilişkisindeki bu dönüşüm zaten. Onun bu tavır 20. yüzyıl insanının doğayla ilişkisini tam da özetliyor aslında. 1940’larda, Air Liquide’de mühendislik yapan Emile Gagnan ile birlikte icat ettikleri Aqua-Lung (Su Cıgırı) sayesinde su altında hiçbir kısıt olmadan avlanabiliyordu. 1950’lerde petrol şirketleriyle çalışıyor ve onlara gelecekteki açık deniz sondajları için örnekler dahi taşıyordu! Ancak tüm yaptıklarını kendi bağlamı içinde görmek gerekir. O dönemlerde doğa, dize getirilmesi gereken şey, insan da her şeye kadir ve

kudretli olan gibi görölüyordu. Doğanın tüm kaynakları tereddütsüz sömürülebilirdi ve bu çok normaldi. Kimse gezegenin tehlikede olabileceğine olanak dahi vermiyordu. Daha sonraları, Cousteau bu hatanın farkına varan ilklerden biri oldu. Bunun sonucunda da ilk çevrecilerden biri haline geldi. Ama geçmişteki hatalarını hiçbir zaman saklamadı. Örnek verecek olursak, “The Silent World / Sessiz Dünya” filmini tekrar kurgulaması gerektiğini ve köpekbalığı öldürdükleri sahnelerin kesilmesini söyleyen çok insana rağmen buna karşı çıktı. Filmin olduğu gibi bırakılması ve insanın yaptığı hataların kanıtı olarak tutulması gerektiğini savundu. Hata yapan kendi olsa bile...

Peki gün sonunda bu adama karşı herhangi bir yakınlık hissediyor musunuz?

Evet, tabii ki hissediyorum... Her şeyden önce de diğer tüm çalışanları gibi Cousteau’ya hayranlık duyuyorum. Bu adam, birçok farklı hayat yaşamış, inanılmayacak engeller aşmış, fiziksel anlamda çok defalar cesaret örneği göstermiş biri. Oldukça yaratıcı bir adam ve bir hikâyeyi nasıl anlatması gerektiğini çok iyi biliyor. Bu da onu harika bir film yönetmen yapıyor. Tüm bunların yanında da ekibine giydirdiği kırmızı şapkalar ve yanları sarı çizgili siyah dalgıç kıyafet seçimleriyle de onun için başarılı bir sanat yönetmeni diyebiliriz. Tüm ekip de aynı şekilde Calypso’nun patronunun eşi Simone olduğunu biliyor ve ona yakınlık duyuyor ama geminin kaptanına ise hayranlık besliyor.

Dünyanın her bir yanında çekilen, bu denli büyük çaplı bir projenin bütçesi de bir o kadar fazla olur. Finansman arayışınız nasıldı?

Korkunçtu. Çektiğim filmler içinde bu konuda en çok zorlandığım film buydu. Bir Fransız filmi için halihazırda tabii ki yüksek bir bütçesi vardı ancak film dediğin her zaman daha fazlasını istiyor! Bu film esasen herkesin yatırımının bir sonucu olarak çıktı diyebilirim. Herkesin yatırımından kastım, herkesin para bulma konusundaki çabası ve özverisi aslında... Her şeyden önce oyuncuların, aynı zamanda yapımcıların ve tabii ki benim. Her birimiz bu filmi yapalım, bu film var olsun istedik. Çekimler sırasında herkes birbirine aynı şeyi söylüyordu: “Biz bu filmi dünyamız için yapıyoruz!”. Kimsenin filmi para için yapmadığını her şekilde garanti edebilirim. Hatta öyle ki, çekimlerin sonuna geldiğimizde köpekbalığıyla çekilmesi gereken bir sahne parasızlıktan eksik kalmıştı; dört yapımcım, Nathalie Gastaldo Godeau, Marc Missonnier, Philippe Godeau ve Olivier Delbosc benim için bunun ne kadar önemli olduğunu anladı ve ciddi bir finansal risk alarak bana arka çıktılar. Bunun gibi şeylere pek sık rastlanmaz o nedenle onlara çok teşekkür ediyorum.

Sizce bu film sayesinde Cousteau tüm dünyaca tanınacak mı?

O, tüm dünyaca tanınıyor zaten. Uzun süredir de bu böyle. Onun bu filme ihtiyacı yok. Yalnızca gençler onu, anne-babaları veya onların da bir üst kuşağı kadar tanımıyorlar. Bu film, yeni neslin Cousteau’yu keşfini sağlayacak. Üstelik yalnızca Fransa’yla sınırlı kalmayacak sanıyorum çünkü şimdiden birçok ülkeye satılmış durumda.

Çekimler Hırvatistan, Güney Afrika, Antarktika'da ve Bahamalar gibi pek çok farklı ülkede gerçekleştirilmiş. Cousteau'nun gerçek yaşamıyla bu derecede uyan doğal yerleşim yerlerini nasıl seçtiniz?

Filmin ilk kısmı benim tabirimle "kayıp cennet" denen bir yerde geçiyordu. Artık Fransa'da göremeyeceğiniz türden el değmemiş Akdeniz kıyıları... Hırvatistan adaları bizim (Fransa'nın) 1940'lardaki güney kıyılarımızı andırıyordu. Benim hiç bilmediğim, doğallığını korumuş bir bölgeydi ve muhteşem bir manzara sundu bizlere. Zulu'yu Güney Afrika'da çektiğim sıralarda Calypso'nun birebir aynısı olmayan fakat aynı dönemin benzer türlerinden bir gemi buldum. Ve tabii bu bölge filmler için biçilmiş kaftan çünkü hem birden farklı bir tabiat/manzara sunuyor hem de birçok uzman teknisyen bulabiliyorsunuz. Antarktika'ya gelince, bu konuda taviz vermemeye kararlıyım. İlk olarak sanatsal nedenlerle çünkü orada bulacağınız manzara dünyanın hiçbir yerinde yok. İkincil olarak da sembolik nedenlerle çünkü Antarktika, 1998'de Cousteau'nun son mücadelesini ve zaferini kazandığı yer. Cousteau, 1998'de dünya liderlerine Antarktika'da 2048'e kadar sürecek olan av yasağı ve kaynakların endüstriyel kullanıma kapatılma anlaşmasını imzalattı.

Film yönetmenleri de görsel açıdan iyi mekanları bulduklarında ne kadar şanslı olduklarını düşünüp işin tadını çıkarıyorlar mı?

Tabii ki, en başta bu filmi çekebiliyor olmak dahi inanılmaz derecede şanslı hissettiriyor! Hatta çekimlerin sonlarına doğru hepimiz biraz mutsuz olmuştuk... Bu film, çekimleri dahil olmak üzere her anlamda bir maceraydı ve sonunda hem sanatsal görüşümüz hem de kendimiz, insan olarak biraz değişmiştik. Bir daha böyle bir macera yaşama ihtimalimiz yok denecek kadar az. Antarktika'ya gelecek olursak, buraya yolculuğumuzu çekim takviminin sonunda planlamıştık. Herkesi önceden uyardım: 12 kişi olacağız, ek olarak bir doktor ve bir de drone pilotu yanımızda olacak. Çok zorlu koşullarda çalışacağız... Oyuncular ve teknik ekip, 2'şer kişi olarak 5 metre karelik kameralarda kaldılar. Hepimiz 7/24 beraberdik. Normal çekim koşullarından oldukça farklıydı tabii... Ama dünyanın bu köşesi öyle ayrı ve öyle güzel ki kimsenin şikâyet dahi edemeyeceği şekilde bizi özümüze geri götürdü diyebilirim. Bir seferinde saatte 140 km/s rüzgarların olduğu korkunç bir fırtınaya yakalanmıştık; bir tek o günü hariç tutuyorum, hepimiz seyahatin her dakikasından keyif aldık.

Filme aynı zamanda köpekbalıkları ve balinaların balesi gibi muhteşem görüntüler de var...

Gerçekten eşî bulunmaz anlar yaşadık, acayip bir şeydi... Bir keresinde, yine Antarktika'da, geceyi Paradise Harbour denen koca bir koyda geçirmiştik. Rüzgâr sonunda dinmişti ve deniz, havanın derecesi çok düşük olduğundan çarşaf gibiydi. Saat gece birdi ve güneş henüz batmamıştı ama ufukta çok alçaktaydı. Enlem nedeniyle o mevsimde güneş hiç batmıyordu zaten. Işık, tek kelimeyle olağanüstüydü. Kendimizi çekim yapmaktan alıkoyamıyorduk ve bu durmaksızın 16-17 saat kadar sürdü! Eşî bulunmaz bir gösteri, inanılmayacak bir güzellikeydi... Aslında anlatması bile çok güç olan şeyi biz durmadan kameraya alıyorduk. Dünya üzerindeki son kalan ehlileştirilmemiş bölgelerden birinden geçiyorduk; çok güçlü bir andı. Ayrıca köpekbalıklarından bahsettiniz, o da aynı şekilde geliştî. Bir anda kendinizi 4,5 metrelik kaplan köpekbalığıyla yüzyüze buluveriyorsunuz! Aynı deli, hayranlık uyandıran, duygu dolu anları yaşadık...

Biraz da oyuncularınızdan bahsedelim. Kaptan Cousteau'yla başlarsak, yani Lambert Wilson...

Lambert'le çalışmayı çok sevdim ve muhtemelen çok yakında yeniden birlikte çalışacağız. İngiliz kökenli oyuncularda en taktir ettiğim özelliklerin tümüne birden sahip; yetenek, tevazu ve ekibe saygı. Müthiş bir ahlaki anlayışı var ve hudutsuzca cömert diyebilirim. Cousteau'nun karakteri ne kadar zor ise Lambert bir o kadar kibar biri ve ne kadar sert sahnelerde oynasa dahi, karakterinden nefret etmiyoruz. Etrafına iyilik aurası yayıyor... Onunla tanıştığım için çok şanslıyım ve biliyorum ki oyuncu olarak da Cousteau karakteri için de idealdi.

Ayrıca kendisi Cousteau'ya benzeyebilmek için muhteşem bir fiziksel performans sergiliyor...

Çekimler sırasında hiç bitmeyen açlık süreci yaşıadı; neredeyse hiçbir şey yemedi ve içmedi ve çok sıkı bir diyet uyguladı sonunda da bir deri bir kemik kaldı. Lambert'in Cousteau'ya dönüşümünde ödemesi gereken bedel de buydu sanıyorum; sürekli aç gezmek. Ayrıca eklemeliyim ki başlarda, Cousteau'ya kesinlikle benzemiyorlardı. Cılız, zayıf vücudu bu illüzyonu yarattı.

Halkın ilk kez keşfettiği bir karakter görüyoruz: Simone, Jacques-Yves Cousteau'nun ilk karısı ve Calypso'nun gerçek ruhu. Audrey Tautou'nun çizdiği portre ise şahane...

Simone karakteri hikâyenin temel karakterlerinden biri. Audrey akıllı, becerikli bir oyuncu ve rolünün önemini hemen anladı. Simone ile tanışır tanışmaz kendisini ona çok yakın hissettiğini söylemişti bana. Gerçekten de ortak yönleri var. Öncelikle ikisi de Fransız, bağımsız, bir parça inatçı, bazı zamanlarda geveze, genel olarak ise oldukça mütevazı. Bir başka ortak noktaları da erkek dünyası içinde kendilerine yer bulma becerileri. Ekipte çok az kadın vardı ve Audrey sorunsuzca uyum sağladı. Kocaman masalarda onlarca adamın arasında oturmaktan hiç rahatsız olmadı. Simone gibi o da denizi çok seviyor- gerçek bir denizci. Antarktika'daki o büyük fırtınada, 80 km hızla gelen rüzgarlara aldırış bile etmedi. Tam anlamıyla sakin ve serinkanlıydı. Sanki Simone'u oynayacağı her zaman belliymiş gibiydi... Tekniği benim için etkileyiciydi. Bir oyuncu olarak duygularını aktarışında ve hatta o duygunun yeniden üretiminde çok başarılıydı. Ayrıca tekrar eden çekimler sırasındaki kontrolü ve duygu yönetimiyle de bizi kendine hayran bıraktı. Üstelik bunları yaparken ne teknik kullandığını bize hiç sezdirmedi bile.

Cousteau'nun iki oğlundan bahsedelim biraz da. Öncelikle Philippe'i oynayan Pierre Niney ile başlayalım. Önemli bir karakter, hikâyenin sonu onun etrafında dönüyor.

Pierre ile "Yves Saint Laurent" filmi çıkmadan önce, Hugo Gelin'in "Comme des frères" filmini izledikten sonra tanıştım. Ona Philippe'i teklif ettiğimde henüz ufak bir roldü ve kabul etti... Böylece Pierre projenin başından beri bizimle olmuş oldu. O zamanlar Cousteau için Adrien Brody ve Romain Duris düşünülüyordu. Tüm zorluklara rağmen projeye çok sadıktı. Filmin son kısmını çekerken, Antarktika'ya doğru yol aldığımız geminin güvertesinde kollarımızı açıp birbirimize sarıldık. Bu filmi o kadar uzun zaman konuşmuştuk ki, çekimlerin sonunda Antarktika'ya yolculuğumuzda sonunda başarabilmiş, sonuna gelebilmiş olmamıza sevinmiştik! Pierre çok iyi bir oyuncu ve Amerikalıların "storyteller" dediği iyi bir hikâye anlatıcılığı yönü var. Eminim ki bir gün kendi filmini yöneteceği zaman bunu nasıl kullanacağını biliyor olacak.

Br oyuncu olarak bir sahneyi çekerken hangi an hangi repliğine vurgu yapması gerektiğini, bu sayede seyircinin hikâyeyi veya karakterinin duygusunu istediği anda, istediği şekliyle anlayabilmesine olanak veriyor. Gençliğine rağmen olgun görünebilme yeteneği var. Gerçi bakarsanız 27 yaşında, çok da genç sayılmaz artık!

Cousteau'nun diğer oğlu Jean-Michel. Küçük fakat filmin sonu için elzem bir rol ve Benjamin Lavernhe oynuyor...

Benjamin'i "Radiostars"ta keşfetmiş, performansına bayılmıştım. O zamandan beri işlerini takip ediyordum. Jean-Michel rolü için oyuncuya ihtiyacım olduğunda hemen aklıma geldi. O da büyük bir rol olmadığından dolayı sevinçle kabul etti. Ama bu rol, hikâyenin temel taşlarından biri. Pierre ile karşılıklı oynamaları fikri hoşuma gitmişti. İkisi birlikte Comédie-Française'de "The Italian Straw Hat" oyununda bir rolü dönüşümlü olarak oynuyorlardı. Hatta gerçek hayatta da kardeş gibi yakındırlar.

Yani dört ana karakter var diyebiliriz ve çevrelerinde oldukça inandırıcı bir ekip oluşturmayı başarmışsınız...

Filmin ilk kısmında Jacques- Yves Cousteau, Philippe Tailliez ve Frédéric Dumas'dan oluşan "Les Mousquiers / Üç Deniz Silahşörleri"ni görüyoruz. 1940'ların başında birlikte ilk su altı filmini yapıyorlar. Filmde Laurent Lucas ve Olivier Galfione; Tailliez ve Dumas yerine oynadılar. Elbette ki iyi oyuncular arıyordum ancak sizin de söylediğiniz gibi aynı zamanda bu kişilerin dalış kıyafetleri giyecek gerçek dalgıçlara benzemeleri gerekiyordu! Laurent ve Olivier de bu fiziğe gelebilmek için aynı şekilde uğraştılar. Calypso ekibine gelirken de genellikle Güney Afrikalı oyuncularla çalıştım. Cape Town'da yaşayan, Cousteau'yu tanıyan oyuncular ve duyduklarında bu maceraya katılmaya oldukça heveslilerdi. Onlara sayfalarca hikâye verdim, gemi ve tayfasının fotoğraflarını gösterdim. Diyalogları olmasa dahi her birinin karakteri ve gemideki rolü belirlenmişti. Bence seyirci de perdeden bu ekibin nasıl geliştiği; ne iş yaptığının farkında olduğunu görebiliyor. Denizci olmak bir yaşam biçimi ve bir ruh durumu demektir.

Cousteau ailesiyle iletişim halinde misiniz?

Evet, tabii ki. Hem de her bir üyesiyle. Philippe'in dul eşi Jan, sete ziyarete bile geldi. 3-4 yıl kadar önce Washington'da yaşadığı yeri ziyarete gittiğimde tanışmıştık onunla. Birlikte öğle yemeği yedik ve bana hayatını anlatmaya başladı; ikinci çocuklarına hamileyken kaybettikleri Philippe'ten bahsettik... 40 yıl önce ölmüş olan kocasından bahsederken hala gözlerinden yaşlar akan bu kadının hayatı öyle güzel geldi ki bana, en sonunda filmdeki Philippe rolüne daha fazla önem vermeye karar verdim. Philippe Cousteau'nun trajik ölümü de dahil olmak üzere gerçek bir film kahramanı gibi bir hayatı ve kişiliği var zaten. Ancak ben yine de tüm Cousteau ailesiyle tanıştım, her biriyle görüştüm. Telefon rehberindeki Cousteau isimli kayıtlar, kendi aile üyelerimden bile daha fazla.

Biraz da filmin merkezinde bir dekordan çok daha fazlasını ifade eden bu gemiden, Calypso'dan bahsedelim. Kendisini ayrı bir karakter olarak dahi görebiliriz.

Gemide film çekmek cehennem gibi bir şey! Baştan sona bir kâbus. Her şey karmaşık. İngilizcede çok güzel bir deyim var (benim de bir zamanlar ufak bir teknem vardı o nedenle biliyorum): “bir gemin var ise iki gün mutlu olursun; biri aldığın gün diğeri de sattığın!”. Yine de yıllar önce bulduğum bu gemiyi çok sevdim. Yapım tasarımcım Laurent Ott, bu konuda çok iyi bir iş çıkardı. Aynı şekilde görüntü yönetmenim Matias Boucard da öyle. Onunla ilk kez çalışmama ve üstelik onun da henüz ikinci uzun metraj filmi olmasına rağmen... Bir yönetmen için yapım ekibinin seçimi çok önemli olduğuna inanıyorum. Dürüst olacağım, yanı başımdaki teknik ekibim olmasaydı tek başıma kesinlikle bu zor maceranın altından kalkamazdım. Birçoklarıyla yıllardır birlikte çalışıyorum ve dünyanın hangi ucuna gidersem gideyim peşimden sürüklüyorum. Kurgucum Stan Collet, yardımcı yönetmenim Brieuc Vanderswalm, ilk filmim “Anthony Zimmer”de benimle olan Carine Sarfati ve tabii ki Laurent Ott ve yeni çocuk Matias Boucard.

Antarktika'ya da bu gemiyle mi gittiniz?

Hayır çünkü öncelikle tahta bir gemiyle Antarktika'ya gidemezsiniz; tahta buzun basıncına dayanamaz. Cousteau ve ekibi Calypso'yla Antarktika'ya gittiklerinde az daha ölüyorlardı. Ben Cousteau kadar cesaretlî değilim. Teknik ve ekolojik açıdan izinleri alınmış bir gemiyle gittik. Cousteau'nun sayesinde bu bölge son derece korunuyor ve eğer bu iki izni almasan bu bölgeye giremiyorsun. Antarktika'daki Calypso görüntülerinin hepsi daha sonrasında dijital olarak eklendi. Maalesef ki aynısını Akdeniz'de yapmak durumunda kaldık çünkü son 70 yılda birçok balık türü ya yok olmuş ya da soyu tükenmekte üzere... Biz de bu nedenle görüntülere dijital olarak balık ekledik.

Birkaç cümle de müziğe dair alalım. Bir kez daha film müziği için Alexandre Desplat ile çalıştınız ve sonuç basit ve fakat büyüleyici...

Bence -bunu ona da söyledim- bu zamana kadar benim için yaptığı en iyi besteyi yazdı. Bir besteci size bu tarz bir müzik veriyorsa, ödül gibi oluyor... Alexandre piyanosunun başına oturdu ve filmin görüntülerine bakarak gözlerimin önünde notalarını buldu. Çok etkileyiciydi. Hem atmosfer hem de duygu olarak aradığım şeyi anlamıştı. Stüdyo kaydından sonra, notalarının olduğu kâğıdı çaldım ve çocuklarıma verdim. Onlar da piyano çalıyorlar böylece öğrenirler diye düşündüm ama bizimkiler pek bir şey çıkaramadılar henüz...

İşte şimdi Kaptan Cousteau ile yıllardır süregelen serüveninizin sonuna geldiniz. Bu noktadan filmi nasıl görüyorsunuz?

Beni en çok mutlu eden şey; bu hikâye bana nasıl dokunduysa aynı şekilde şimdi öğrenmiş olan insanlara da dokunuyor olması. Senaryonun son taslağını bitirdiğim anı hatırlıyorum... Tamamlamak üç haftamı almıştı. Saatlerce durmadan çalışmışım ve sonunda ağlamaya başladım. Son sayfaları yazarken ruh halim buydu işte. Umuyorum ki bu duygularımı seyirci de paylaşıyacaktır çünkü “Derinliklere Yolculuk: Kaptan Cousteau” konu itibarıyla bizi çevreleyen doğa veya zaman zaman yara alan karmaşık aile ilişkileri gibi çok basit ama çoğumuz için temel konulara dair bir film. İtiraf etmeliyim ki bu macera beni de değiştirdi. Çevreye dair konularda her zaman hassastım ancak filmden sonra çok daha arttı. Biyolojik çeşitlik, küresel ısınma... Gelecek yıllar için bunlar çok mühim konular. Bu konularda çok konuşuyor fakat az şey yapıyoruz, gerçekten çok az şey. Filmin sonuna geldiğimizde öyle zorlukları yenmiştik ki, bu bana inanılmaz bir güç verdi. Cousteau'nun tüm dünyanın imkânsız olarak gördüğünü gerçekleştirebilmek gibi çılgın bir yetisi vardı ve bu, kesinlikle bize de sirayet etti. Bu filmi yaparak da onu örnek aldığımızı düşünüyorum.

LAMBERT WILSON

PIERRE NINEY

AUDREY TAUTOU

L'ODYSSÉE

UN FILM DE JÉRÔME SALLE

12 OCTOBRE

© 2014 UNIVERSOPHONIE - MONSIEUR F - CUBOSA FILMS - WILD BUNCH - P.F. FILMS PRODUCTION - CASA PRODUCTIONS - VERBALE PRODUCTIONS

CUBOSA
FILMS

COANA
FILMS

TF1
FILMS

VERBALE
PRODUCTIONS

CANAL+
FILMS

OCS
FILMS

TF1
FILMS

WILD BUNCH
FILMS

VERBALE
PRODUCTIONS

CASA
PRODUCTIONS

UNIVERSOPHONIE

MONSIEUR F

WILD BUNCH
FILMS

DERİNLIKLERE YOLCULUK
The Odyssey / L'Odysée

Tür: Macera, Biyografi

Dil: Fransızca – İngilizce

Süre: 122 dk.

OYUNCULAR

Lambert Wilson, Pierre Niney, Audrey Tautou

EKİP

Yapımcılar: Nathalie Gastaldo, Philippe Godeau, Olivier Delbosc, Marc Missonnier

Yönetmen: Jérôme Salle

Senaryo: Jérôme Salle, Laurent Turner

Görüntü Yönetmeni: Matias Boucard

Kurgu: Stan Collet

Özgün Müzik: Alexandre Desplat

Yapım Tasarımı: Laurent Ott

Kostüm Tasarımı: Olivier Beriot

Su altı Yönetmeni: Christophe Cheysson